

ELEMENTARNA GEOMETRIJA
Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani

IZPIT
29. 8. 2018

1. V neki geometriji so *točke* vse točke v ravnini $\mathbb{R}^2$, *premice* pa so vsi trikotniki v ravnini $\mathbb{R}^2$. Točka T leži na premici p , če je T oglišče trikotnika p . Premici p in q sta *vzporedni*, če ne obstaja nobena točka, ki bi hkrati ležala na p in q .

- (a) Zapišite vsakega od incidenčnih aksiomov in ugotovite, ali mu dana geometrija ustreza.
- (b) Kateremu od postulatov vzporednosti dana geometrija ustreza?

Vse odgovore natančno utemeljite.

2. (a) Zapišite aksiom A4 (aksiom o separaciji ravnine) ravninske geometrije.
- (b) Dokazite spodnjo trditev:
Če premica p seka trikotnik $\triangle ABC$ v eni sami točki, potem je ta točka oglišče trikotnika $\triangle ABC$.

3. V evklidski geometriji je dana krožnica $\gamma = \mathcal{K}(S, r)$ s polmerom $r = 5$. Na krožnici γ ležijo točke A , B in C , tako da velja $A * S * C$ ter $BC = 6$. Točka D leži na drugi strani premice $\overleftrightarrow{AC}$ kot B in velja $\overleftrightarrow{AB} \parallel \overleftrightarrow{CD}$.

- (a) Dokazite, da je $\triangle ABC$ pravokotni trikotnik.
- (b) Označimo s T nožišče višine na stranico $\overline{AC}$ trikotnika $\triangle ACD$. Dokazite, da sta $\triangle ABC$ in $\triangle CTD$ podobna trikotnika.
- (c) Izračunajte ploščino štirikotnika $\square ABCD$, če je $CT = 4$.

4. (a) Poiščite vse izometrije evklidske ravnine, ki ohranjajo dano premico p .
- (b) Dokazite, da poljubna izometrija evklidske ravnine dve vzporedni premici preslika v dve vzporedni premici. (Namig: dokaz s protislovjem.)

Vse odgovore natančno utemeljite. Vsaka od nalog je vredna 10 točk.